

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: Helyben: 1/4 évre 3 kor
Egészévre 12 kor; Vidéken: 1/4 évre 5 kor;
Egészévre 20 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
Szundy Károly.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Csapó-utca 9. sz.
Telefon: 275.
Kéziratok nem adatnak vissza.

A kisiparosok megmentése.

Az új kamarai titkár a kisiparosokról.

Szávay Gyula, a debreczeni kamarának immár valóságos titkára, nem valami ujoncz azon a téren, melynek debreczeni állomására most oly szívesen vállalkozott.

Azokon az országos tanácskozáson, melyeket a kereskedelmi miniszter időnkint összehi, jól hangzó név a Szávay Gyuláé s ő maga ebben a körben csak oly kedvelt alak, mint író — vagy újságíró társai körében.

Szónoklatai mindig figyelmet keltenek, vagy poétikusan fűzött gondolatmenetükkel, vagy verőfényes humorukkal, nem ritkán merészségükkel.

Emlékeztünk egy beszédre, melyet azon a nagy vámkonferencián tartott, amelyet Dániel keresk. miniszter hívott egybe az osztrákok megrettetésére az autonóm magyar vámtarifa ügyében.

Jelen volt a kormány majd minden tagja, a közigazdasági kapacitások, a kamarák képviselői s ezek között szót kért Szávay. Beszédét benne találjuk a konferenciáról kiadott, könyvóriásban, a beszéd jó része a kisiparról szólt, most már

érdekel bennünket, hogyan nyilatkozott Szávay akkor a kisiparosokról. Ime egy szemelvény a beszédből:

A kisipar jelentősége.

Figyelembe kell venni, hogy nemcsak nagyipara van az országnak, hanem kisipara is.

Száz és százezer kisiparos van az országban s ez osztály összevett vagyona szintén milliókra rug s ha nem is rugna milliókra, azért mégis érne annyit, mint amazoké: mert ez a száz és százezer kisiparos ugyanannyi családnak a feje, kenyéradója, nevelője, összeségében az eleven nemzettestnek egy része, a nemzet dolgozó, kereső két karja. Míg amazokat a milliókat — ha az új helyzet devalválna is őket — ismét pótolhatják honi és indigena új források, addig e száz és százezer családfenntartó, nemzetnevelő individuumot, ha egyszer elpusztulnának, nem pótolhatná sem technika, sem politika, sem financia. Ott, ahol ők véreznek, maga a nemzet vérzik és gyengül.

A kisiparosok pusztulása.

Pedig pusztulnak! Bár a mi kisiparosunk az ő kis üzleteskéjéhez, házához úgy ragaszkodik mint fecske az ereshez, akkor hagyja el, a mikor már elszedik feje fölül a fedelet.

Nem eleme a mi kis iparosunknak a fény, nem kenyere a kereskedői szellem. Az ő stílusa az egyszerűség, a szerénység, a kis portáján való függetlenség s az iparára való büszkeség; de ebben a stílusban bennfoglalatik a magyar fajt jellemző minden vonás. Ilyen a magyar

minden téren, ilyen marad az ipar terén is, míg le nem züllik onnan a napszámok közé teljesen. És én rokonszévvel ítélem meg azt a speciális, bár kisszerű iparos-fajt, mert érzem, hogy nemzetem jellege ül vonásain s velem egy anyag az melynek ilyen az arezulatja.

Megmentési módzatok.

Ne pusztuljon ki ez az osztály, mert ezt igazán nem pótolják — sem a milliomosok, sem a masinák. S hogy ki ne pusztuljon, terjessze ki föléjük védőszárnyait a nemzeti politika. En megőrizném ezt a specifikus nemzeti iparos elemet, mint összegyűjtjük s megőrizük azokat a magyar motívumokat, melyeket rajzban, faragásban, építési modorban találunk, sőt nem idegenkedném attól, sem, hogy egyszerű őserényeink fentartásáért a czéhrendszer egy-két reminiscenciáit visszahozzam az életbe.

Önálló vámterület.

Ha elfogad bennünket nagyméltósággal a kisipar képviselőiül, szívesen és röviden tolmácsoljuk mi az ő legfőbb óhajukat, két szó az egész: „önálló vámterület.”

Azt szokták ezeknek a kisiparosoknak az állásfoglalására mondani, hogy ők csak jelszavak, hangzatos frázisok után indulnak s maguk sem tudnák megindokolni óhajukat.

Igaz, hogy ők fényes teóriákat nem fejtenek ki, mikor véleményüket kifejezik de ez természetes. Azonkívül nem tapasztaljuk — e azt az élet minden terén, hogy épen az egyszerű szervezeteknek mindig meg van az ösztönszerű érzésük az őket

TÁRCZA.

A Varga-lányok.

— A Szabadság eredeti tárczája. —

Írta: Juhász Sándor.

Bizony nem voltak már éppen fiatalok, sőt az egyiknek arca iránt elég udvariatlan volt az idő, mert hosszú, párhuzamos ránczokat varázsolat reá. Agg-szüzeknek is nevezgették őket néhol-néhol, akik szeretnek nevetni az együgyűken. Mert a Varga-lányok még mindig naivak voltak, mintha a tizenötödik évüket el se hagyták volna még. A szemérmesség ne továbbjai, akik egy-egy indiszkrét jelenettől pirulva szoktak elfordulni. Es jámbor, könnyen hívők, kiket szépsze-rével rászédhet a ravaszkodó hamisság.

Ketten laktak egy nagy udvarházban. Régi porta vala az, még az öreg Varga Ádám építette kuria, ki Mária Teréziának volt egykor testőrkapitánya. Szép, daliás, hatalmas alak, kit urnője becézve szeretett a hűségéért.

Valamikor gazdagok is voltak. Egy falufeletturalkodtak, nagyhatalommal. De legifjabb Varga Ádám, a Varga-lányok

nagy atyja, nagyon bőkezű volt. És kikapós, mondhatnám lump, aki a cigány-muzsikát nagyon szerette és ebben való nagy gyönyörűségében bankókkal tömögte tele a hegedűket.

Ma már szegényesen éldegélnek. De azért megelégedetten. Kevéske jövedelmüket szépen be tudják osztani és nem ismernek szükségét. — Új ruhákat nem óhajtanak. A széles válu garderób tele van még régiakkal, azokat alakítják, javítgatják. Sok szép matéria maradt rájuk az ósaszonyokról és úgy számítják, hogy az elég is lesz halálukig. — Nem is kívánnak nagyon divatos ruhát, nem járnak bálba, mulatságba, nem járnak sehová, elmaradtak a világtól nagyon. Talán ki is nevetnék őket, ha fecskefarku szoknyájukkal, tizennyolezadik századbéli kalapjukkal végig sétálnának a korzón.

Inkább otthon ülnek.

Néha napokon át szótlantul.

Ők már lemondtak a pletykákról, nem szólnak, nem szapulnak senkit. Kávéikat is szótlantul szűrészölgetik, amelyet még mindig nagyon édesen szeretnek és el nem engednek egy délután sem.

Néha zongoráznak, valami régi keringőt, amelynek hangjaira nagyanyáink ébrednének föl sirjaikból és kezdenének

tánczba, édes, lassan himbáló keringőbe. Olyan dohos szaga van minden darabnak, amelyet a zongorán lebilligetnek, mintha valami régi fiókot nyitnának ki, amelybe még nagyanyánk rakosgatta el béli csokrait, gyöngédebb emlékeit.

Nem érdekli őket semmi a külső világban.

De egy mégis.

A Janika.

Ő a szerelmük tárgya. Mert mind a ketten szerelmesek. Már harmincz éve. És Janika volt az a szerencsés, aki szívük nemesebb érzelmeit fölébresztette. Csak ez volt a szerencsétlen tragédia, hogy mindketten ugyanazon Janikába szerettek bele. Minő szomorú nap volt az, amikor megtudták, hogy szerelmük tárgya közös, hogy tört föl szívükből a fájdalmas zokszó! És mint igyekeztek lemondani róla egymás javára.

— Légy az övé — mondá Zsuzsika — én lemondok róla.

— De én mondom le róla — adá vissza a választ Gundika — hiszen én fiatalabb vagyok.

— Épen azért, mert én vagyok az öregebb, azért kell a te javadra lemondani.

fenyegető veszedelem megérzésére, a rossz idő megsejtésére. Erzik ezt a veszedelmet a kisiparosok is az összes jelekből s ha nem is tudnak érzéseiknek czirkalmazni indokot, nekem az egész osztály ösztönszerű egyöntetűséggel kifejezett érzése, tudata, igenis indokul szolgál a saját meggyőződéséhez.

Az önállóság nemzeti ideálja apáról fiura szálló hagyomány, — a nemzet hol elhallgatott, hol hangosan kikiáltott régi szerelme, melyben a kielégíthetetlen szerelem minden sóvárgása és romantikája benne van, mely ha sokig semmit sem hallatt is magáról, elég róla csak beszélni hogy egész erejében feltámadjon egyszerre s izgalomba ejtse a nemzet szívét, mint ahogy most, amikor az országgyűlés és nagyméltóságod bölcsessége alkalmat nyújtott e tanácskozásra, minden más kérdéstől elfordulva, ide irányult egyszerre a nemzet egész érdeklődése s milliók ringatóznak abban a reményben, hogy a régi szerelem talán most válik valóra, talán most megy keresztül a gondolat a véleményeserek tisztító tüzén.

És ebben a lelki állapotban ugy veszi a nemzet azokat a pesszimiztikus intelmeket, fejtegetéseket, melyekkel a politika öregei ellátják, mint a hasonló lelkiállapotban levő fiatalok a jóakaró tante-ok intelmeit, óvó jó tanácsait melyeket tisztelettel meghallgat, melyekben van, hogy esalódás az élet, nélkülözésekkel van kirakva az útja, küzdelmes a jövő, stb., de azért inkább akar mégis betöltött vágyai szárnyán nekivágni a küzdelmes, nélkülözéses életnek, mint összes erényei megóvásával otthon elfonynyadni.

Nem is nyugszik meg addig a nemzet, míg ezt a régi szerelmét ki nem vivja tisztességes szápdékával. Mint kőrő jelentkezik, ahányszor csak rá alkalom kínálkozik s ha ezét nem ér így, fellép a szenvedély elemi erejével és talál eszközöket, teremt helyzeteket, melyekkel magtörli a zsarnok szülék ellenkezését.

— Nem édes. A fiatalabb kötelessége ez.

— Nem, nem Gundikám, csak légy az övé.

— Nem, nem. Te légy Zsuzsikám.

Igy versenyeztek egymással a szeretetben.

Végre is lemondtak mindketten. Tudtára adták Janikának, hogy ők egymás javára kölcsönösen lemondanak. Válasszon mást és legyen vele boldog. Am Janika sokkal gyöngédebb szívű volt, nem nősült meg, hanem küldözte a szerelmes leveleket Vargáékhoz, a miket a két lány nagy-nagy odaadó szerelmmel olvasgatott, gyűjtögetett, őrizgetett lassan lassan.

Senkivel, semmiyel nem törődtek, egyedül Janikával. Ő róla álmodoztak, sóhajtoztak, gondolkodtak, vajjon merre jár, vajjon mit csinál? Vajjon nem feled kezett-e még meg róluk? Szereti-e még őket igazán, ugy, mint egykor, amikor gyöngéd szeretettel nagy bukétokat küldözgetett az öreg kuriára? Vajjon miről gondolkozik? . . .

Igy folytak az órák, a napok lassan szürkén, de megelégedetten, a Janikára való gondolás megédesíté minden percüket.

Országgyűlés.

— A képviselőház mai üléséből. —

— Saját tudósítónktól. —

A képviselőházban már nem is szándékoztak ülést tartani a husvétii szünet leteltéig, Tisza Kálmán halála folytán azonban az elnök azonnal felfüggesztette a vakációt és összehívta mára a képviselőket.

Az ülés tárgya tisztán e tárgy volt. Az elnök és Széll Kálmán szép, meghatározó beszédei után azonnal véget is ért.

A gyűlés lefolyásáról — tudósításunk a következő:

Elnök: T. ház! Az ülést megnyitom. (Halljuk! Halljuk!)

A mai ülés jegyzőkönyvét vezeti Szóts Pál jegyző, a felszólalni kívánókat jegyzi Dedovics György jegyző.

Elnök: T. képviselőház! (Halljuk!) Megrendítő gyászjelentést kell a háznak tennem, be kell jelentenem annak a férfinak halálát, a ki évtizedeken át e képviselőház vitáinak egyik legerősebb harczosa, az alkotmány helyreállítását közvetlenül a megelőzőt időkben a nemzeti ellentállás egyik vezető egyénisége, az alkotmány helyreállítása után a legnagyobb ellenzéki párt vezére, utóbb hosszú évekig az ország miniszterelnöke belügyminisztere majd pénzügyminisztere a parlamenti többség bizalmának letéteményese és így e háznak vezére volt: Tisza Kálmán halálát jelentem.

Bizonyára nem várja tőlem senki ebben a pillanatban az elhunyt kiváló férfi politikai működésének méltatását. E működés történeti arányai áttörnek azt a keretet, a melyben ma meg kell maradnom történeti elfogulatlanság magaslataira? A kortársak közt alig volt, a ki oly nagy mértékben bírt a kiváló férfiaknak, a született vezéreknek ama jellemző tulajdonságával, hogy rajongásig menő bizalmat és ragaszkodást tudnak maguk iránt felköltetni: a hol pedig ez a tulajdonság meg van, ott annak hatása

Hosszu nyári délután volt akkor. A melegben elkábult szöcskék behúzódtak a veranda folyondárai közé s ott pihogtek hang nélkül, nesz nélkül. A veranda sarkán élő pók lihegve vetette el magát, könnyű házi pongyolájában. A ház egyetlen férfi tagja, Picurka, aki kutyuska vala, dühösen kapkodott a szemtelenkedő legyek után, de szerencsétlenségére egyet se tudott megfogni, ami még még nagyobb bosszura hevítette.

Uszott, párázott a meleg, lomhán vibrált a hőség.

A két lány, Zsuzsika, meg Gundika, behúzódtak a legbelső benyilóba, amelyik be volt sötétítve. Hűs levegő áramlott benne, a mesterséges ventiláció pompásan működött. Ott ültek az öreg diványon, egyik jobbról, másik balról. Nem szóltak egymáshoz egy szót se. Halgattak némán.

Sokára szólalt meg az egyik.

— Régen nem irt már.

— Régen.

Elhallgattak megint. Hosszu szünet következett.

— Talán beteg?

— En Istenem!

Megint hosszan elgondolkoztak.

(Folyt. köv.)

szükségesszerűleg érvényesül az ellentétek jelenségében is. És az a küzdelmes pálya, a mely csak az inént jutott befejezéséhez, nem lett volna hatásaiban olyan nagy, a milyen tényleg volt, hamar elsimultak volna azok a hullámgyűrűk, a melyek a pálya emlékezetes harczait a közérzületben a trón környezetétől a legszegényebb kunyhóig vonták, ha a politikai bírtá kegyeletteljes elnémulását átmenet nélkül követhetné a történelem megszólalása.

Volt azonban egyéniségének egy alapvonása, a mely, mikor megnyilvánult, arra az órára egyesíteni tudta az összes kedélyeket: a vonás, az izzó fajszeretet, a magyarságnak az a rajongó szeretete, a mely összes feleinknek közös tulajdonsága, hogy ugy mondjam: ismertető jele és a nemzetre gyakorolt hatásoknak feltétele. (Ugy van! Ugy van! a jobb oldalon.) És valamint a szeretet lángjában gyakran összevegyülnek mindnyájunk érzelmei, ugy e láng világosságánál adjuk át Tisza Kálmán emlékét az utókornak, és közös mely megindulással álljuk körül azt a ravatalt, a melyben egy fényes elme, egy történelmi egyéniség pihen örökre.

Ezek után indítványozom, hogy a ház e kiváló tagjának elvesztése feletti fájdalmát jegyzőkönyvileg örökítse meg. (Helyes.) Az elhunyt családjaéhoz az elnökség útján részvétiratot intézzem, ravatalára ugy itt Budapesten, mint Geszten a családi sírboltban koszorút tegyen le, a budapesti gyászszertartáson testületileg részt vegyen, a családi sírboltban való temetésen pedig magát küldöttséggel képviseltesse. (Helyeslés.)

Ha ezekhez hozzájárulni méltóztatnak, a küldöttség vezetésére Tallian Béla alelnök urat kérjük fel, a küldöttséget pedig az erre jelentkező képviselők közül alakítjuk meg. (Helyeslés.)

A miniszterelnök ur kíván szólni!

Széll Kálmán beszéde.

Széll Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Mély megilletődéssel hallgattam végig azokat a szép, kegyeletes és igaz szavakat, a melyekkel a ház igen t. elnöke Tisza Kálmánról megemlékezett.

Hazaifui mély fájdalommal és igaz bánattal csatlakozom mindazokhoz a kijelentésekhez, melyeket tett és járulok mindazon javaslatokhoz, a melyeket előterjesztett.

A nemzetet súlyos és nagy veszteség érte. A közéletnek egy kiváló nagy alakja tűnt el, a mi alkotmányos küzdelmeinknek egy hatalmas harczosa dőlt ki: az a ki alkotmányos életünk megnyitától fogva, tehát négy évtizeden keresztül, a maga fényes tulajdonaival, a maga hivatott nagy egyéniségével és nagyarányu tevékenységével Magyarország újabb történetének minden eseményével össze van forrva.

Tisza Kálmán 15 évig állt a kormány és a parlament tanácskozásai élén, a maga nagy államférfiúi fényes tulajdonaival, a maga nagy, ellentállást nem ismerő akaraterejével, lankadást nem tűrő kitartásával bámulatos tetterséggel és soha nem szünő kötelességérzetével. Akarata erős volt, de erős volt minden érzelme is; szerette hazáját és nemzetét és szerette fáját mindenek felett.

Tisza Kálmán tegnap óta a történelemé. A történelem fogja megállapítani és méltányolni mindazt, a mit eszelekedett; fényt fog árasztani az ő hervad-

hatatlan nagy érdemeire, a miket az ország szolgálatában szerzett és igazságot fog szolgálatni neki és cselekedeteinek. Utolsó lehetéig ragaszkodott a magyar közélethez és ezen házhoz. És csak a kérelhetetlen halál birta innen kiszakítani és tőlünk elragadni. Az ő emléke élni fog köztünk kitörölhetetlenül.

Ehhez még bátor vagyok hozzátenni, hogy a családnak határozott óhaj-tására a gyászszertartás nem közösepületben, hanem családi házban fog megtörténni, melyre kérem a t. ház tagjainak testületileg való megjelenését. Elénk helyeslés.

Elnök: T. képviselőház! Abból kifolyólag, a mi a miniszterelnök ur kijelentése nyomán most tudomásunkra eredt, arra kérem a képviselőház tagjait, hogy a gyászszertartásban való részvétel szempontjából délután fél 3 órakor itt a házban gyülekezni sziveskedjenek.

Egyébként a mai ülésnek más tárgya nincsen, csak a jegyzőkönyvneknyomban való hitelesítését kérem.

Szöts Pál jegyző: olvassa az ülés jegyzőkönyvét.

Elnök: Ha nincsen észrevétel, a jegyzőkönyvet hitelesítettnek jelentem ki. Egyéb tárgy nem lévén, az ülést be-rekesztem.

Az ülés végződik d. e. 11 óra 45 perczkor.

Tisza Kálmán temetése.

Az elhunyt nagy államférfiu temetése mint tegnapi lapunkban is jeleztük kedden délután 3 órakor megy végbe a Sándor-utcai gyászszertartásból.

Az egész ország megmozdult már, hogy ez alkalommal kifejezést adjon részvételének!

Városunk is ki veszi a részét a gyászból s egykori képviselője iránt bírja a részvét adóját, mint arról hirrovatunkban beszámolunk.

A képviselőház részvéte.

A képviselőház koszorúját tegnap délután 5 órakor helyezte Csávossy Béla háznagy a Tisza ravatalára. A koszoru 2 méter átmérőjű, gyönyörű babérkoszoru, széles nemzeti szín szallagján e felirattal: „Tisza Kálmánnak — a magyar országgyűlés képviselőháza.”

A képviselőház tagjai közül *Gesztre* utaznak: *Knittly* József, *Mirmnch* Antal, *Wolfner* Tivadar, *Hettyey* Ferencz, *Kiss* Pál, *Gromon* Dezső, *Halász* József, *Vörös* Béla, *Csávossy* Béla, *Werner* Gyula képviselők. *Fehérváry* Darányi és *Cseh* Ervin miniszterek;

A főrendek közül *Wekerle* báró *Radvánszky* báró *Wechtnet*, báró *Kemény* Pál, *Máv* elnökség belügyminiszter és a pénzügyminiszter 5—5 kiküldővel képviseltek magukat.

A német birodalmi kanczellár távirata.

Bülow birodalmi kanczellár következő táviratot intézte *Széll* miniszterelnökhöz.

„Tisza Kálmán szeméit örökrő behunyván, kérem Nagyméltóságodat legyen meggyőződve arról, hogy Magyarország nagy érdemdus fiának elhunyt feletti fájdalomában legbensőben osztozom.”

A debreczeni szabadelvű párt részvéte.

A debreczeni szabadelvű párt egy-

kori képviselőjének temetése alkalmából úgy *Budapest*en, mint *Geszt*en is képviselteti magát. Előbbi helyre *Degenfeld* József gróf és *Simonffy* Imre polgármester az éjjel már fel is utaztak. *Geszt*en *Géressy* Kálmán főigazgató és *Csiky* Lajos képviselik a pártot.

A párt részvét táviratot intézett a családnak, majd díszes koszorut helyeztet a ravatalra.

A főispán távirata.

Puky Gyula főispán meleghangu táviratot küldött gróf *Tisza* Istvánhoz, melyben őszinte részvétét tolmácsolta a nagy gyászeset alkalmából.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület részvéte.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület elnöksége tegnap délután 4 órakor tartott tanácskozást a temetésen való részvétel tárgyában. Az értekezlet — melyre *Puky* Gyula, *Bernáth* Elemér, *Kiss* Albert, *Könyves* Tóth Kálmán, *Balogh* Ferencz, *Lengyel* Imre, *Simonffy* Imre, *Dóczy* Imre, dr. *Óreg* János, *Kovács* Lajos, *Sinka* Sándor, *Csiky* Lajos és *Helle* Károly voltak hivatalosak — elhatározta, hogy a püspök gyengélkedése és a főgondnok távolléte folytán *Zsigmond* Sándor főjegyző és *Szabó* János esperes tesznek koszorut a ravatalra. Képviselőket küldenek a kollégium mindhárom tanzaka.

Előkészületek a temetésre.

Mint a legújabb táviratainkból értesülünk, Sándor-utcai *Degenfeld*-palota lépcsőházában felállították a ravatalt, mely a második emelet tágas ebéd-lőjében van. A ravatalt délszaki növények veszik körül s az elhunyt fekete díszmagyarban fekszik a koporsó üveg-fedele alatt. Koszorut már eddig is számosan helyeztek a ravatalra. Így a m. kir. kormány a jelenlegi kormány feje *Széll* Kálmán, *Fehérváry* báró honvédelmi miniszter stb. stb.

A NAGY VILÁGBÓL.

Angol-bur háboru.

A helyzet még mindig változatlan. A burok hősiiesen tartják magukat, az angolok meg ugyszólva czéltalanul kapkodnak egyik hadviselési módtól a másikhoz. A legkevesebb kilátás sincs tehát arra, hogy a háboru hamarosan véget érjen. A *Standard* tudósítása szerint a buroknak *Schalk-Burger* vezetése alatt álló csapatait igen szorongatják *Renoster*-kopnál az angolok. Különösebb jelentősége azonban mindennek nincs. A *Reuter-ügynökség* tegnap azt jelentette, hogy a bur kormány több tagja béke-zászlóval. *Middleburg*ból *Pretoriába* érkezett. A ma éjjel érkezett táviratok azonban nem egészen tekinthetők megbízhatóknak.

Amerika.

*Villemstadt*ből érkezett távirat szerint *Venezuelában* fölkelés támadt, mely oly erős immár, hogy a kormány a *Cumanától* keletre eső részt nem képes tartani. A lázadók *Barcelonát* ostromolják. A *carupanói* kerület részben már a lázadók kezében van.

Ausztria.

A közösügyi költségvetés megbeszélése tegnap vette kezdetét *Goluc-*

hovszky külügyminiszter elnöklete alatt. A magyar kormány tagjai közül jelen voltak: *Széll* miniszterelnök, *Lukács* és *Fehérváry* miniszterek.

NAPI HIREK.

Dal a szekundáról.

A gymnazista kis asszonyok tegnap kapták ki a nuszvét értesítőt.

*Van többek közt egy szép barátnóm,
Kedves és szöske urilány;
Ki tegnap este kis levélbe
Irja, hogy but plántált szivébe
A nagy szekunda — állomány,*

*Irja: hogy fáj a sok rossz négyes
És vigasztalást kér szegény . . .
Ó nyugodjon meg szép szerelmem
Ha őszintének kell épp lennem —
Hasonlón jártam egykor én.*

*Volt nékem is ó sok szekundám,
De mégse buktam el soha —
S a négyeseknek csuf gárdáját
Im elhantolta mindahányát
A mulékonyság zöld moha.*

*Ne rettegjen hát szép kisasszony!
Ha szekundákkal porul járt —
Csak el ne „bukjék“ azt figyelje
A négyeseket ne szégyelje
A „parthienak“ ez mitsem árt.*

Kobzos.

Napirend.

Naptár: Kedd márczius 25. — Protestáns Pálm. v. Római katolikus: Gy. o. B. A. Görög orosz: Thofanes; Zsidó: Purim.
Ügyvédi kamara közgyűlése. Délelőt 9 órakor.
Tiszviselők szövetkezeti gyűlése. Délelőt 11 órakor *Degenfeld*-tér 2.

Királyi adomány. Ó felsége a király ismét jelét adta jóságának. A tiszántuli ev. ref. egyházkerület püspökéhez *Kiss* Áronhoz, a napokban érkezett le a hivatalos értesítés, mely szerint Ó felsége a gégényi szegény egyház részére templomépítésre kétszáz korona segélyt engedélyezett magánpénztárából.

Debreczen városa — Tisza Kálmán-nak. A tegnap délelőtti tanácsülés *Simonffy* Imre kir. tanácsos, polgármester elnöklete alatt elhatározta, hogy *Tisza* Kálmánnak egy régi határozata értelmében a képviselőtestület diszkoszorujába fölvelt képviselőjének és több cikluson megválasztott országgyűlési képviselőjének ravatalára koszorut helyez, melyet maga a polgármester visz *Budapestre*. Gyásza jelül ezenkívül a temetés napján kitüzi a gyászlobogót.

A határozatot *Debreczen* város képviselőtestülete 1861. január hatodikán hozta. Legelső volt ez az alkotmány visz szállítás után. A közgyűlésről szóló régi jegyzőkönyv bizonyossága szerint *Kiss* Lajos polgármester vezette az értekezletet melyen

„indítványoztatván, miszerint a város hazaszeretete kegyeletes érzelmeiről ősmert lakosságának ősi jelleméhez lenne hűtelen, ha elmulasztaná az alkotmányos téren működés első perezeit

arra használni fel, hogy a mit az üldözöttség korszakában nem tehetett most — midőn a szólásszabadság ismét az alkotmányosság védpaizsának oltalma alatt áll — utólagosan teljesítse s fejezze ki fájdalmas részvétét azon dicső emlékű honfiak iránt, kik a haza szabadságáért elvérztettek; testvéri rokonszenvét a haza szent ügyéért külföldön száműzetésben szenvedő honfitársaink iránt s halás elismerését azon jeles hazafiak iránt, kik az alkotmányos élet visszaszerzéséért vívott szellemi harcban minden hazáját szerető magyar becsülését méltán kiérdemelték.

Igy szól az egykori indítvány, melynek alapján városunk tiszteletbeli képviselőinek diszkoszorujába fölvétettek *Tisza Kálmán*on kívül *Kossuth, Klapka, Deák, Perczel, Teleki, Türr* és más huszonhárom nagy fia a honnak.

Az iparfelügyelőség új ügyköre. A magyar királyi kereskedelmi kormány 56975/1901 szám alatt nagyfontosságú rendeletet intézett tegnap a kerületi iparfelügyelőséghez. A miniszteri rendelet ugyanis azt tudatja, hogy a gőzkazánok felülvizsgálási, nyilvántartási és ellenőrzési jogát a közigazgatási bizottságok ügyköréből kivette s mindezekkel a kerületi iparfelügyelőséget bizta meg.

Debreczeni nagykereskedő kitüntetés. Ami legszebb jutalom, legökesebb kitüntetés, legigazabb elismerés osztályrészül juthat a kereskedőnek, azt elnyerte a monarchiaszerte ismert *Neumann M.*-czég melynek Debreczenben is nagy férfi-, fiu és gyermekruha-telepe van. Ő felsége a király, kiváló érdemei elismerésül a cs. és kir. udvari szállítói czímet adományozta neki. Ezt a hirt bizonyára örömmel fogadja a kereskedő-világ is, mint a legfelsőbb helyről jövő megbecsülését és méltánylását a kereskedelem terén kivívott érdemeknek, de jóleső érzést kelt a czég messze kiterjedt vevő-közönségének körében is, mely szívesen látja az előkelő, kedvelt népszerű és mindenek fölött megbízható és szolid czég tisztos törekvéseinek a trónról jövő elismerését.

Egyházkerületi gyűlés. A tiszántúli ev. ref. egyházkerület — mint illetékes helyről értesülünk — április hó 21-én kezdi meg évi tavaszi közgyűlését *Kiss Aron* püspök és gróf *Degefeld József* gondnok elnökle mellett. A gyűlésnek az egyházmegyékről bejött felterjesztéseket, a kollegiumi igazgatótanács bejelentései, a konventi tárgyak valamint a tanügyi bizottság jelentése lesznek a főbb tárgya. Ugyanezen alkalommal tartja meg a papszentelést *Kiss Aron* püspök. A felszentelendők száma — tekintettel a három évi szünetre — igen tekintélyes, mintegy: 80 lesz.

Választások. A debreczeni kerületi betegsegélyező pénztárnak *Berger Jenő* elnöklése alatt tartott közgyűlésén, melyről lapunk tegnapi számában már beszámoltunk a következő választásokat ejtették meg: a felügyelő bizottságba beválasztottak rendes tagokul: *Gebauer Károly* érzekoporsó-gyáros, *Tóth István* építész, póttagul: *Pongrácz Géza* papirkereskedő; A munkások részéről rendes tagokul: *Podrogya Imre* szabász, ifj. *Wibirál János* asztalos-segéd, *Rol-*

lig Eduárd gépész, *Papp Kálmán* üveges-segéd, póttagok: *Lovasi Imre* kefése-gégéd, *Gróf Lajos* kalauz. A választott bíróságba beválasztottak rendes tagokul: *Láber Mihály* helyi vasut-ügyvezető, *Tóth Ferencz* lakatos-mester, póttag: *Ember Lajos* nyomdai-művezető; A munkások részéről: *Ferenczffy József* sütő-segéd, *Takács Béla* hentes-segéd, *Bajdor Károly* csizmadia-segéd, *Biró Bálint* kefése-segéd; póttagok: *Fodor Kálmán* szabó-segéd, *Kaposi Zsigmond* asztalos-segéd.

Kirabolt pénztár. Fényes nappal, mikor az utcán legnagyobb a forgalom, déli 12 és 1 óra között titokzatos módon kirabolták tegnap a *László Albert* és társa könyvkereskedő özég piacz utcai üzletének közipénztárát. A nyolczszáz korona hiányt csak delután vették észre. *László* üzlettulajdonos két óra felé ment a könyvesboltba s egy kis leányka jött elé, azzal a hirrel hogy nyitva van az üzletajtó. A kereskedő rosszat sejtve besietett, de mindent rendben talált. A pénztáros kisasszony maga csak négy óra tájt vette észre a hiányt. Ki volt a tettes — az egyelőre bizonytalan. A kisasszony állítása szerint a fiók zárva volt s erőszaknak különben sincs rajta nyoma. *László* azonnal jelentette az esetet a rendőrségnek, melynek bünygyi osztálya lázasan keresi a tettest. Legelsőbb is a czég alkalmazottjait hallgatják ki a tényállásra nézve. Maga *László* senkire sem gyanakszik.

Sorozási eredmény. A sorozó bizottság elé tegnap a III-ik korosztálybeli hadkötelesek állottak. A bizottság tagjai voltak *Komlóssy Arthur* polgármesterhelyettes, főjegyző, *Mildner Raymund* őrnagy. Előállított 130 hadköteles, kik közül 23 vált be. A sorozó-bizottság működése fél 1 órakor ért véget. Ma, az ünnep miatt, nem lesz sorozás. Szerdán a vidékiekre kerül a sor, kik közül bizonyára több lesz a „Tauglich.“

A gazdasági intézőbizottság ülése. Debreczen város gazdasági intézőbizottsága *Király Gyula* tanácsnok elnökle alatt tegnapi ülésén kimondta, hogy a hortobágyi legelőre már a jövő héten megengedi a lovak és sertések kihajtását. Április hetedikétől szarvasmarhákat kihajtani is meg van engedve, a mit ajánlunk a gazdaközönség figyelmébe. Az intézőbizottság egyben intézkedett, hogy a számadó pásztorok a kihajtandó jószágokat felelősség mellett átvegyék. Az ülés végeztével kirándultak az epreskerti telepre, s a helyszínén osztották be a ménesek és gulyák megfelelő méneit és bikáit.

Egyházi ülések. A tiszántúli ev. ref. egyházkerület kebelében fennálló középiskolai tanügyi bizottság május hó 5-én a kollégiumi igazgatótanács, pedig május hó 6 és 7 napjain tartja meg üléseit. Mindkét alkalommal a püspök és a főgondnok vezetik a tanácskozásokat.

Felülfizetések. A kurucz-estély alkalomával felülfizettek a következők: *Dr. Benedek János* orsz. gyűl. képviselő 10 k. *Dr. Bakonyi Samu* orsz. gyűl. képviselő 10 k. *Márk Endre* 7 k. *Sesztina Jenő* 5 k. *Dr. Varga Lajos* 3 k. 20. f. *Komlóssy Arthur* 3 k. *Dr. Bartha Béla*

2. k. *Lestyán Adorján* 2 k. N. N. 50 f. A felülfizetésekért ez uton is köszönetet mond a „Magyar Irodalmi Társulat“ nevében a rendező bizottság.

Kereskedő ifjak mulatsága. A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesülete évi rendes közgyűlését április 6-án, vasárnap d. u. fél 3 órakor tartja meg saját helyiségében, melyre az egyesületi tagok tisztelettel meghívottak. Az elnökség Tárgysorozata: 1. Titkár és választmány jelentése 1901. évről. 2. Mérleg. zárszámadások és az az évi költségelirányzat betérjesztése. 3. Számvizsgáló bizottság jelentése és ezzel kapcsolatban a tisztikar választmány és a számvizsgáló bizottsági tagoknak a felmentés megadása. 4. Esetleges indítványok. 5. Tisztviselők és a választmány megválasztása.

Eljegyzés. *Klein Henrik* *Klein József* tekintélyes h.-bösszörményi vegyeskereskedő fia eljegyezte *Schönfeld Elza* kisasszonyt *Szatmárról*.

Részeg ember garázdalkodása. Tegnap éjjel nagy zenebonát csinált egy holtreszeg kocsis a Pesti utcában. Jó kedve támadt ugyanis a *Gábor* napi bortól és sorra verte *Papp Erzsébet* ablakait. Szörnyű jó kedvében az ajtót is betörte merő virtuskodásból. A rendőrség bekísérte s akkor tünt ki, hogy *Kertész Ferencz*nek hívják, a kihez a bünygyi osztálynak nem első ízben van szerencséje.

Szabómunkások vigassága. A helybeli szabóműhelyek munkásainak szakegylete e hó 31-én, husvét másodnapján a „Frohner“ szálloda éttermében szerencsehalázzattal, szavalattal és nemzetközi világpostával egybekötött kedélyes estélyt rendez. Kezdeté 8 órakor. — Belépti díj nincs.

Baptista pap a rendőrségen. *Szűcs Miklós* debreczeni baptista predikátornak ugyancsak meggyűlt a baja az ellenfeleivel. Egyikőjük: *Stern Hermann* nyomdász hitvese, uzsorával vádolja; egy másik asszony meg azért ezítáltatta föl a rendőrségre, mert a lányát, a 18 éves *Kálmán Mariskát* annyira megtéritette, hogy a hívő leányzó a szülei házat is megtagadta. A két panaszosnő azonban olyan patáliát csinált a rendőrségen, hogy tárgyalni lehetetlen volt. Munkatársunk az est folyamán fölkereste a hívő papot, a ki erősen tagadja mindkét vádban a bűnösséget. Se uzsorát nem vett — ugymond, sem a leányt nem erőszakolta, mert ő igaz hívő és mindenekfelett féli az Urat.

Halálozások. Tegnap a következők hunytak el városunkban: *Mezei Ferencz* napszámos 41 éves; *Tóth Sándor* földmives 29 éves, *Fazekas Eszter* 8 hónapos, *Gyórfi Sándor* 1 éves, *Csécso di Imre* 9 éves, özvegy *Pósalaki Andrásné* 88 éves, *Deutsch Mária* 37 éves és *Borbély Józsefné* 47 éves.

Az ügyvédi kamara közgyűlése. A debreczeni ügyvédi kamara ma délelőtti kilencz órakor tartja évi rendes közgyűlését a kamara hivatalos helyiségében. A gyűlést *Márk Endre* kamarai elnök hívta össze s a következő tárgysorozata lesz. 1. Az évi jelentés tárgyalása s ezzel kapcsolatban az 1934—1901. sz. a. beadott indítvány. 2. A mult 1901. évi zárszámadás felülvizsgálása. 3. A folyó 1902. évi költségelirányzat meg-

Halmágyi Sámuel

(kb)

Dus választék! Rendkívüli olcsó árak mellett!

női felöltő áruházába
megérkeztek a legújabb tavaszi
FELÖLTŐK

állapítása. 4. Behajthatatlan tagsági díjak törlése tárgyában választmányi jelentés. A gyűlés iránt nagy lesz az érdeklődés.

Nagyőrcei diákok nálunk. A nagyőrcei állami felső kereskedelmi iskola tizenhat növendéke kereste meg tegnap Debreczen nevezetességeit. Husvétit tanulmányuton vannak Dancsházi Gusztáv igazgató, Markfalvi Ferencz, Virker István, Pokol István tanárok vezetésével, kik közzül ketten nejuket is magukkal hozták. Maros Újvár és Nagynyed után tegnap reggel érkeztek hozzánk s az „Angol-királynőbe” szálltak. Megtekintették Kozma László árva-házi igazgató vezetésével az „István“-malmot, hol Fráter helyettes igazgató fogadta a vendégeket. A műmalom tüzetes megtekintése után a Stern Testvérek-kefégyárába mentek. Délután a gázgyárat tanulmányozták, este pedig a színházat látogatták meg. A mai nap folyamán az ev. ref. templomot, a kollegiumot s a város egyéb nevezetességeit tekintik meg s ma délután négy órakor utaznak tovább Szerencs — Miskolcra — haza Nagyőrcekre.

Városi és megyei tisztviselők törzskönyve. Eddig ilyen se volt, most már azonban lesz. Minden városi és vármegyei tisztviselő s a segéd- és kezelőszemélyzet tagja táblázatos lapot kapott, melyet ki kell tölteni s az egyes rovatokban felsorolt adatokat okmányokkal tartozik igazolni. A táblázatos lapon kitüntetendő az illetőnek kora, családi állapota, szolgálatba lépésének időpontja, képesítése s az, hogy fegyelmileg volt-e büntetve, stb. E munkálat célja az, hogy a belügyminiszter a tervbe vett államosítás előtt áttekintést nyerjen az ország összes törvényhatóságainál alkalmazott munkaerő kvalitásáról, hogy előre megállapíthassa, kiket vesz át, kiket küld nyugdíjba és mennyire fog rugni a nyugdíj összege. E törzskönyv elkészítésére sürgősen felhívta a belügyminiszter az ország minden törvényhatóságát — köztük Debreczent is — s annak másolatban a miniszterium részére való beküldésére utasította azokat.

Nyugdíjintézeteki közgyűlés. Rásó Gyula alispán elnökle alatt tegnap délután három órakor volt a megyeház nagyszobájában a tisztviselők nyugdíjintézeteki közgyűlése. Egyetlen tárgya a nyugdíj intézet választmányában kijelölendő négy tag megválasztása volt. Választmányi tagok lettek: Losonczy Almos dr., Péntes Sándor, Veszprémi Kálmán és Czeglédy Mihály dr.

Hernyóirtás. A hernyókra nézve legveszedelmesebb hónap a márczius. Az 1894. évi XII. t.-cz. értelmében a hernyóirtási munkálatok e hóban befejezendők s akik nem hernyóznak, azokat birsággal fogják sújtani. A mezőgazdák figyelmébe ajánljuk ezt az intézkedést, nehogy az amugy is sok kárt tevő hernyók miatt még büntetést is keljen fizetniük.

Tisztviselők ügye. A debreczeni tisztviselők önszegélyző sgyete, tegnapelőtt tartotta évi közgyűlését Simonffy

Imre kir. tanácsos polgármester elnökle mellett. Az elnöki üdvözlő után Roncsik Lajos és Sepsi Rezső hitelesítették a mult ülés jegyzőkönyvét, majd a jelentések jöttek sorra. Az igazgatóság jelentését a lefolyt évi működésről, valamint a bemutatott mérleget a közgyűlés elfogadta s a felügyelő bizottságnak a kért fölmentvényt megadta. Javasoltatott a tartalékalap két részre osztása, a mihez a közgyűlés ugyancsak vita nélkül hozzájárult. Megválasztattak továbbá az igazgatóságba: Bárdos Géza, Beczner Frigyes, Harsányi Gusztáv, Oláh Imre, Oláh Károly, Komlóssy Arthur (új) és Medgyesi Ferencz (új.) Felügyelő bizottsági rendes tagok lettek: Handtör Vilmos, Tikos József és Zala Márk. Póttag: Vetésy Béla. Az egyesületnek 200 tagja van.

X. Tavaszi férfi divat ujdonságaim valamint közkedveltségnek örvendő **női keztyűim megérkeztek. BEKES LAJOS** uri divat üzlete Debreczeu.

Kalapos műhelyemben kitűnően képzett munkás és személyes vezetésem alatt minden nemű férfi kalapok elkészítését valamint férfi, női és gyermek kalapok átalakítását eszközölöm. **Békes Lajos** uridivat üzlete — Debreczen.

— **Husvétit tojások,** ezukorkák **Komlóssy Lajosnál.** e. e.

Gyermekgyilkos apa.

Esküdtszéki tárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —
(Első nap.)

Tegnap reggel kilenc órakor ült össze eciklusban utolsó tárgyalásra az esküdtbíróóság. Borzalmas gyilkossági ügyben kellett itélkeznie Cs. Szabó Imre és O. Nagy Antalné felett kik együttes akarattal marólguggal pusztították el az előbbinek gyöngye csecsemő gyermekét Szabó Veronkát.

A tárgyalást Szeőke István dr. elnök vezette. Szavazóbírók voltak: Tatay Ferencz és Kolbenhayer Kálmán.

Az esküdtzék következőleg alakult meg: Rendes esküdtékké kisorsoltattak: Berger Andor dr. ügyvéd, Bán László kereskedő, Dávidházi Kálmán könyvkötő, Szabó Sándor, Jóna Bálint, Kertész Imre Boros András, Barta Dániel gazdálkodók, id. Horváth János építőmester, Varjassy Gyula kosárkötő, Nagy Sándor iparos, Vértesi István földbirtokos. Pótesküdték lettek: Kálnai Lipót kereskedő és Erdei János földbirtokos.

A vádat Udvarhelyi Dezső, kir. alügyész képviselte. A védői tisztet dr. Körössy Kálmán és Abraham Dezső teljesítették. Orvos szakértőkül dr. Izsoó János és H. Bagos körorvosa voltak jelen.

Az esküdtzék megalakulása után a szuronyos börtönörök közül fölemelkedett a két bűnös és elmondta feleleteit az általános kérdésekre, a mikkel végezve — a vádirat felolvasása következett.

A kir. ügyész Cs. Szabó Imre 43 éves ev. ref. napszámot a mult év szeptember hetedikén elkövetett gyermekgyilkossággal vádolja s a büntetőtörvénykönyv 478 szakasza értelmében kéri megbüntetését. Büntőrsa O. Nagy Antalné, Szabó Zsófia ellen ugyancsak gyilkosság és arra való felbujtás miatt emel vádat az ügyész.

A vádirat felolvasása után elsőrendű vádlott Cs. Szabó Imre kihallgatása következett.

A gyilkos vallomása.

Elnök: Megértette-e a vádat? bűnösnek érzi-e magát?

— Megértettem és bűnösnek érzem magam, de Nagy Antalné vett rá. Be is voltam pálinkázva, de nem akartam megölni. Nyügös volt és Nagyné orvoságnak ajánlotta a szert.

— Mondja el, hogy történt a dolog? Ki a maga felesége?

— L. Szabó Zsófia a feleségem. Szerelemből vettem el és jól éltünk. Néha volt összetűzésünk, de az, hogy kaszát fogtam volna rá — mint beszél, nem igaz, két gyermekünk volt, mindkettő meghalt, Veronka volt a harmadik. Szörnyen szerettem a gyereket. En Nagy Antalnét négy év óta ismertem, mert szomszédok voltunk. Viszonyom kerekedett velem s ajánlotta is, hogy álljunk össze, de én jobb szerettem a feleségemet. Mindazonáltal gyermeke is született a velem való viszonyból, a mi miatt el is hagyott a feleségem. Nagyné adott egy kis üvegben valami szert, hogyha megszületik a gyerek, attól jobban fejlődik. A feleségemnek nem is szóltam róla, csak feldobtam az üveget a polcra. Mikor aztán a gyerek megszületett harmadnapra beadtam neki.

Elnök figyelmezteti, hogy ne hazudozzék össze-vissza, hanem szálljon magába, mert azzal, hogy Nagy Antalnét akarja belekeverni, nem lesz kevesebb a büntetése.

Az elnök újabb kérdésére azt vallja, hogy Nagy Antalné beszélte rá, hogy a készített folyadékot adja be a gyerekeknek.

Arra a kérdésre hogy ismeri-e Szeőke Istvánnét, ki kenőasszony a faluban, azt feleli, hogy nem ismeri. Erre az elnök elébe tárja a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, melyre nézve azt mondja, hogy nem tudja, mit beszélt a vizsgálóbíró előtt.

Elnök ezután öt percze felfüggesztette a tárgyalást. A szünet letelte után tovább folyt Cs. Szabó Imre kihallgatása, tizenkét óráig, mikor az elnök az ülést felfüggesztette.

A fölbujtó vallomása.

A délutáni tárgyalás O. Nagy Antalné kihallgatásával vette kezdetét. A még virágában levő menyecske tagadja, hogy része volna a gyermek elpusztításában és megtagad vele minden közöséget.

Következett erre a szembesítés.

Cs. Szabó most már emlékezni kezd azokra is, melyekre délelőtt nem emlékezett. Most már tudja, hogy otthon is agyon akarta magát lőni; azt is tudja már, hogy kávéskanállal töltötte a gyermek szájába a marólguggot.

Azt mondja, hogy Nagy Antalné beszélte rá, hogy kenőssel pusztítsa el a gyermeket.

A keresztkérdések azonban megtörték vádlott tagadását s beismerte, hogy tudta minő folyadékot adott neki Nagy Antalné, hogy az arravaló, hogy a gyermek elpusztuljon tőle.

Tanu-kihallgatások.

A szembesítés után Cs. Szabó Imrénét hallgatta ki az elnök. Beteges kinézésű, sovány asszony, gyásza öltözte. A kérdésre, hogy kíván-e férje ellen vallani, kijelenti, hogy kíván. Elmondja, hogy férjével békében élt és soha nem történt közöttük perpatvar. Két év óta vette észre, hogy a férje elhidegült tőle. Vallja, hogy Nagy Antalné folyást szóltá őt a faluban s a férje is úgy

Óriási választék husvétit tojások és ezukorkákban,

desszert ezukorkák, ezukrozott gyümölcsök, déli gyümölcsök és mindenféle **csemegeárukban.** Házi főzésű barack-, szilva-, málna-, hecsepecs és vegyes gyümölcs-lekvár, papirhéjú dió, darált mák. — Ajánljuk állandóan friss és jó áruval szerelt **Debreczen, Piacz-u. a Bika-szállodával szemben.** **CZEGLÉDY ÉS POLGÁR** fűszer és **Debreczen, Piacz-u. a Bika-szállodával szemben.** **CZEGLÉDY ÉS POLGÁR** csemege-üzlete Neimann-féle Imperial-ÉLESZTŐ. Tea-vaj Gróf Desseffy Búd-Szent Mihályi uradalmából. ad.

nyilatkozott felőle, hogy nem adná ő érette.

Azt mondja, hogy férje nem volt italos. Igaz, hogy szokott pálinkát inni, de nem részegségig.

A vallomás alatt hirtelen oly rosszul lejt, hogy kihallgatását abba kellett hagyni. Kivezették a folyosóra, hol csakhamar magához jött és a továbbiakra nézve kihallgattatott.

Elnök ezután a tárgyalást félbeszakította s folytatását ma reggeli 9 órára tűzte ki.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Heti műsor.

Kedd: Cz. Coulisset ur. (F a r a g ó Ödön első föllépte.)

Szerda: A. Kean Edmund. (B a k ó László vendégszereplése.)

Csütörtök: B. Becstelenek. (B a k ó László mint vendég.)

* **A szökött katona.** Diszes, szép közönség jelent meg tegnap este Szilgigeti híres népszínművén, melyet a figyelmes igazgatókarszemélyzete jutalomjátékaul szánt. Az előadás közepes volt. Székely Gyula, ki a czimszerepet adta szögletes volt, a miről maga sem tehet. A szereposztás volt hibás. B a r t h a, O d r y és K o m j á t h y igyekeztek valamit nyújtani. Sz a b a d o s kis epizód szerepében jól megállta a helyét. A harmadik felvonásban válogatott, műsorral hangverseny is volt s minden valószínűség szerint ez vonzotta a szép ünnepi közönséget. A „Büvös vadász” nyitányával kezdték, a mit M a r t h o n Géza karmester dirigált kevés precizitással, de annyi fölösleges izgelődéssel, a mennyi egy jóra való légtornásznak is becsületére válnék. A 12 tagú férfi kar kitért magáért. A „párisi ifjak” című dalt énekeltek s a közönség hálásan perezekig tapsolt. Egy szép keringő következett, a mit N a g y Gyuláné és B e r z e v i c z i E t e l k a lejtettek. Utóbbi pompás virágállványt is kapott. K o m l ó s y Emma dalaival aratott szép sikereket. Az „Ifjuságom csak egy álom” „Balaton megy a hajó” kezdetű műdalokat — énekelte, majd egy csomó népdalt adott elő R á c z Károly zenekari kísérlete mellett. P á s z t o r Gyula — B e r i o t kilenczedik hegedű versenyt játszott, a mit A n t a l f i M a r g i t k a ügyes spanyol tánca követett. Szép sikere volt P a v e l k ó J o l á n zongoratanárnőnek is, ki S i e n d i n g és M o s k o v s z k y szerzeményeivel remekelt. A sikerült hangversenyt a férfikar zárta be.

(—)

LEGUJABB.

Döntés a Kossuth síremlék ügyében.

(A Szabadság eredeti távirata.)
Kossuthsiremlék pályázata fölött ma ítélkezett a bizottság. Az első díjat G e r s t e r és S t r o b l kapták. A bizottsági művésztagek kijelentették hogy a legrosszabb mű kapta az első díjat s így lemondanak tagsagukról s kivonultak. A második díjat L e i t e r s d o r f e r Béla Tóth István és T e l k e s E d e, a harmadikat H i k k i s R e-

zső és ifj. M á t r a y Lajos kapták. Művészkörökben a döntés nagy megbotránkozást keltett.

Forradalom Belgiumban.

(A „Szabadság” eredeti távirata.)

Brünnenben tegnap százezer főnyi közönség nagy tüntető körmenetben követelte a választói jog kiterjesztését. A husvét után összeülő parlament úgyancsak e miatt obstrukcióval kezdődik s ha a kormány meg nem hajlik, az esetben a tegnapi óriási tüntetés okvetlen forradalomban tör ki. A veszély komoly s a kormány erélyes előintézkedéseket tett. A katonaság már mozgósítva van s a nyugtalanság egyre nő.

Kállay — Tisza temetésén.

(A „Szabadság” eredeti távirata.)

Mint Bécsből táviratunk jelenti: Kállay közös pénzügyminiszter ma Budapestre érkezik, hogy részt vegyen Tisza Kálmán temetésén.

Az oxfordi diákok részvéte.

(A „Szabadság” eredeti távirata.)

A Budapesten időző oxfordi egyetemi hallgatók ma délután megjelentek Tisza Kálmán ravatalánál s részvétük jeléül koszorút tettek a koporsóra.

Új külügyi követségek.

(A Szabadság eredeti távirata)

Pekingből érkezett távirat szerint a külügyi hivatal azzal a tervvel foglalkozik, hogy Ausztria-Magyarországban, Olaszországban és Spanyolországban külön követséget állít fel.

Dalmácia új helytartója.

(A Szabadság eredeti távirata)

Handel báró, Dalmácia ujonnan kinevezett helytartója — mint egy bécsi távirat jelenti — ma délelőtt tette le a hivatalos esküt ő felsége kezébe Adensperg — Traun gróf és Körber miniszterelnök közreműködésével.

Hasonló hasonlóval.

— A „Szabadság” eredeti regénye. —

Irta: Beniczkyne Bajza Lenke.

2. (Folytatás.)

I.

— Milyen okosan beszélsz! Ugy mintha mindig bőségben éltél volna, mert csak azok nyugszanak meg a mások sanyaru sorsa fölött, kiknek jó dolga van e földön.

— Te pedig elfelejtetted, hogy az Ur asztalától jössz. — kiáltott föl őszinte szomorúsággal Luiz, s könyek szöktek szemébe.

— És neked sohasem voltak vágyaid a jövőre. Sohasem kívánoztál jobb fényesebb sors után, mint a miénk. Avagy bűn-e az, ha valaki igyekszik segíteni magán, előre törni, magasba szárnyalni? — kérdé elfojtott haragtól remegő hangon az idősb nővér, — hisz ha mindenki így gondolkoznék, nem haladna semmi, s megállna a világ folyása.

— Én meg vagyok elégedve sorssal hiven követni fogom a bácsi tanácsát.

— Én nem! — viszonzá daczosan Mária. — Nem fogom összedugott kézzel, behunyt szemekkel nézni, mint suhan-

nak el fejem fölött az évek. Iparkodom előre . . .

Luiz nagyot sohajtott s úgy érzé, hogy vége van ünnepi hangulatának . . .

II.

Fényes palotában, esipkével borított ágyban fekszik a beteg asszony.

Végig tévelyegte az életet, mint a legtöbbben, s a világ azt mondja róla: boldog. És részben nem is állított valótlan-ságot. Földi javakkal, testi, lelki tulajdonságokkal bőven megáldotta őt az Ur, ki minden teremtményéről gondoskodik, mert gazdag és szegény, kitüntetett és elhagyatott, mind, az ő gyermeke.

Mindenben bővelkedett ez a szegény beteg asszony, ki most hosszú betegség kórágán simlódik, s hiányzik neki az, mire most egyedül volna szüksége, a szeretet.

De hát azt sem pénzért, sem másért, sem semmiféle földi kincsért nem lehet megvásárolni. Némely embernek nincs is szüksége reá, sőt a legtöbb nem is óhajlja, nem is nélkülözi, s bámulatos is volna, hogy kik kölesönösen bírják azt e sivar földön, véletlenül összetalálkozzanak, kicseréljék érzelmeiket, boldogíthassák egymást, mondván: tied az én szeretetem és szívem, vedd el, és add a tiedet esérébe érte . . .

Hosszu, kínos, szomorú órái vannak a betegnek. Számítja az órákat, a percetket. Sok ideje marad a gondolkozásra, elmélkedésre. Végig futja egész életét, meg-megáll egy-egy kedves emléknél, lelke megpihen a verőfényes tájakon, azután körülnéz a kényelmes, diszes szobában, s egyedül látja magát . . . Egyedül elhagyatva!

Hol vannak azok, kik egykor mint kis gyermeknek ágyánál virrasztottak. Gyengéd vigasztalást sutogtak fülébe, kik egész világát, családját képezték? Mind messze, távol. Meghaltak vagy elszéledtek, csak egy van mellette. Látta az oltárnál, látta szülei koporsójánál, soha sem hagyta el, s most is ott virraszt ágyánál.

„Az együgyűeké a mennyek országa” mondja a szentkönyv. Ez a vén dajka is egyszerű és együgyű volt egész életében, de szívében hordta a mennyek országát, a szeretet fényét, a ragaszkodás melegét . . .

Ejjélre járt az idő.

Mély esend honolt a betegszobában, csak az óra ketyegése hallatszott. Vigasztaló barátja ez a betegeknek. Siető perzeit számítva, azt hiszik, közelednek a javulás felé s nem tudják, hogy minden tovatünő pillanat rövidebb időt hagy nekik a földön.

(Folyt. köv.)

Tőzsde.

Zárlat márczius hó 24-en déli zárlat.

Készaru üzlet: 5 fillérrel magasabb

Buza áprilisre . . . 9-27—9-28

Buza októberre . . . 9-21—9-22

Rozs áprilisra . . . 8-19—8-21

Tengeri májusra . . . 5-20—5-21

Zab áprilisra . . . 7-46—7-47

Kiadó laptulajdonosok:

Dobshorb és Popovits.

Antal Vincze

férfi szabó üzlete
Simonfi-utca 1 sz.

Ez uton is van szerencsém értesíteni az igen tisztelt rendelőim és a nagy közönséget hogy a

tavaszi divat szöveteim

legszebb kivitelben megérkeztek, azokból igen szolid árban pontos kiszolgálás izléses kivitelben rendelkezésre állok, a midőn ezt szerencsém van tudatni, egyben kérve a megtisztelő bizalmat részemre fenntartani továbbra is

Vagyok készszolgálatra

Antal Vincze

A Debreczeni tisztviselő egyesület szál-
litója is.

147 v. k. szám.

1902.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 3662-2 1901 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Áron Miksa részére Fehér Sándor debreczeni lakostól 100 kor. tőke. ennek 1901 május hó 28 napjától számítandó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 34 kor. 36 fill. perkölttség erejéig 1902 évi január hó 23-án bíróilag felülfoglalt és 701 kor. fillerre becsült butorok és egyebekből álló ingóságok 1902 évi márcz. hó 28-án délelőtt 10 órakor kezdetát veendő és Hunyadi utca 11. sz. alatt, alperes lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1902 évi márczius hó 6-án.

Sugár Gyula,
birói kiküldött.

Első Debreczeni Korona Áruház

Debreczen, Simonfi-u. 1. városi bérházban

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Legujabb gyermek-játékok 6 fillértől feljebb	Babák 20 fillértől feljebb
Iskola és piaci táskák 30 fillértől feljebb	Bőrkesztyűk női és férfi 1 kor. feljebb
Utazó bőröndök 1 kor. 60 fillértől feljebb	Evőeszközök 30 fillértől feljebb
Pénztárczák 14 fillértől feljebb	Gummi labdák 20 fillértől feljebb
Kézi munka kosarak 30 fillértől feljebb	Szappanok 6 fillértől feljebb.

ezenkívül sok más tárgyak legolcsóbb árban.

Kepes és Friedmann.

Alapítottatott 1828.

FÜVESSY LAJOS

előbb Fűvessy Bertalan,

Érczöntőde és kútfuró vállalata.

Simonfi-utca 15 szám.

Ajánlja saját készítményü

kut szivattyuit

3 évi jótállással.

Jóvizü kutak furását

helyben és vidéken gyorsan és a legjutányosabban, jótállással esz-
közöl.

Új havi és heti részlet üzlet!

Hatvan-utca 2. Bignió-házzal szemben.

Minden nős és éves lakással bíró egyén csekély

heti vagy havi részletekben

vásárolhat nálam:

valódi szépeességi vaszon és damaszok arukat, kész férfi és női öltönyöket, továbbá tavaszi és őszi női kabatok és gallerok, schiffon és gradlik, tükör és képek és még sok itt fel nem sorolt e szakba vágó czikkeket.

A legujabb divatu férfi öltönyök úgy keszen mint a szövetek kaphatok.

Tisztelettel
KAISER SALAMON.

ke

A Beocsini Cementgyárak

Egyedüli raktára és képviselője:

Stegmüller Árpádnál

Debreczen, Kölcsei-utca 3.

„Legnagyobb raktár.“

Az építési évad megkezdődött, ajánlom friss portland- és román cementemet (idei gyártmány.) most érkezett friss gipszet, elszigetelő lemezt. Kőbányai sárga és piros díszteglát, a legolcsóbb árak mellett, elsőrendű minőségbe.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. Telefon 254.

Pártoljuk a hazai ipart!

Saját készítményü

kész

férfi-, női- és gyermekruhák

a legjutányosabb árban

a

Kistemplom-bazárban

Grünfeld Adolfnál

kaphatók.

(cc.)

Pártoljuk a hazai ipart!

CZICZÓ LAJOS

czipész mester

DEBRECZEN.

Ajánlja dusan berendezett saját gyártmányu kész

férfi- és női czipő raktárát

a legolcsóbb árak mellett.

Vidéki megrendelések minta czipő beküldése szerint páronként jutányos ár és pontos kiszolgálás mellett eszközöztetnek. — Meg nem felelő czipők kicseréltetnek. — Mérték utáni megrendelések a legujabb divat szerint készíttetnek el. (a.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

A KINEK

ismeretseg hijan

háztartásra	kulcsárnőre
nevelőre	gazdasszonyra
üzletlőre	szakácsnőre
üzletvezetőre	szobaleányra
könyvelőre	szolgállaóra
segédre	kocsisra
ispánra	házmesterre
vinczellőre	sat.-re
	van szükségé

A KI

eladni vagy venni kíván

butort	házat
bort	földet
üzletet	szőlőt
	sat.

A KI BÉRBE

adni kíván

birtokot	üzletet
házat	lakást sat.

adja fel hirdetését

a „SZABADSÁG”

kiadóhivatalánál,

a hol hirdetések 10 szög 40 fillér, s minden további szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillérbe kerül.

10 év óta fennálló havi és heti rézzletüzletben a tavaszi áruk nagy választékban megérkeztek és áremelés nélkül árusítatnak KOHN HERMANN Hatvan-u.

Olcsó bevásárlási forrás vászon katon kendők, ruhaszövet, kész blonsok, kötények, paplanok, és e szakmába vágó cikkek FELDMAN CZ. ES TARSA cégénél Debreczen Simonffy. (városi bérház.) k. f.

Wertheim szekrény keveset használt 2 számú jutányos árban megvehető. Bővebbet a kiadóban.

Friss uradalmi tea vaj 1 kiló 2, k. 40 fillér kapható Félégyházi János fűszer üzletében. (2.)

Nagy szemüveg és cvicker raktár és javítások (új üveg betételek is.) **Nagy óra raktár.** (Ujak és zálogházból vettek. Új és használt arany ékszerek. **Óra javítás,** (ha nincs nagy törés) 80 kr. jótállás mellett. **Veszek zálog czédulákat** ócska vagy tört arany ékszert. FOGÉL GYULA órás, ékszerész és Optikus Piacz-utca 75. (Corsó kávéházzal szemben.)

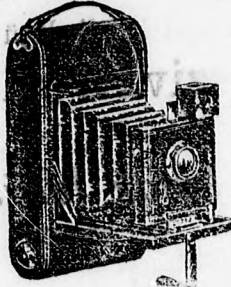
Bükköny, zab, árpa, köles stb. vetőmagvak és termények a legjobb minőségben jutányosan kaphatók Özv. WEISSENBERG JAKABNÉ ES FIA cégénél Tizenhárom-Város-utca 39.

Első eperjesi len- és damaszt műszövődé képviselő. SCHWARTZ VICTOR Debreczen, Simonffy-utca (városi bérház.) Valódi Rumburgi és Irlandi vásznak, Schroll-féle schifonok, törülközők, ágyhuzatok, damaszt és asztalterítékek, zsebkendők és kész fehérneműek raktára. pk

Hol a jó és olcsó! FAZEKAS KALMAN-NÁL Hatvan u. 4 sz. (Koszorus-ház), hol mindennemű földfesték és saját örlésű olaj festékek valamint pillanat alatt száradó szobapadló és butor lakkok, firnisz vékony és vastag asztalos euyv 38 kr. kilója és minden e szakmába vágó cikkek olcsóbban mint bárhol a nagyérdemű közönség rendelkezésére állanak. c. k.

Legalkalmasabb ajándék

Gyári árak.

Egy fényképező kamra. Kellemes szórakozás és hasznos időtöltés. Ingyen oktatás és részletfizetésre is. Tessék árlapot kérni

Kamaromi József fényképezési szaküzletétől Debreczen, Piacz 12.

Adler és Mezey

üveg és porcellán üzletében

már nagymennyiségű áruk érkeztek meg, minek következtében teljesen berendezett raktárt tartunk **Porcellán, Üveg és díszműáruban.** Tavaszi idényre legjutányosabb árak mellett ajánljuk **Kerti golyó, Preparált Palma** és a még raktáron lévő függőlámpáinkat.

Művészies kivitelben fénykép-nagyításokat még eddig nem létezett olcsó árban elvállalunk. Képekereket saját találmányu illesztő gépünkön legszebb kivitelben készitünk.

Remek keretléc mintáink, valamint a fenti cikkek szép kiviteléről és főképp azok szolid áraitól a n. é. közönség szives meggyőződését saját érdekünkben reméljük és vagyunk

kitünő tisztelettel

ADLER és MEZEY.

Tanulót elfogadunk.

Boros testvérek

nőidivatáru házában

Debreczen, Kossuth-utca 6.

Értesíti a tisztelt hölgyközönséget,

hogy raktárát a legremekesebb

ujdonságokkal

latta el a

tavaszi idényre.

Régibb cikkek mélyen leszállított árban. ac

Debreczen, nyomtatott Dobschorb és Popovits könyvnyomdájában.

MAUK JÓZSEF

férfi szabó

Debreczen, Piacz-utca 12. szám.

A legnagyobb választék angol, francia- és hazai szövetekben.

Készít mérték után a legjutányosabb árak mellett, utolsó divat szerint elegáns férfi ruhákat.

Vidéki rendeléseket gyorsan és pontosan teljesít. pp

ÉRTESÍTÉS

Tisztelettel alulírott értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Varga és Flaschner** cégből kiléptem és a hosszú évek során át előnyösen ismert

Kárpitos és Diszitő üzletemet

helyben, a **Piacz-u, 55. sz. a. a Hungaria kávéház** mellett rendeztem be, ahol is megbízásokat minden e szakmába vágó párnázási munkák, díszítések (decoratiók), salon berendezések, ebédlő és háló ottománokra, valamint a legújabb angol bőrmunkákra, elfogadok és azokat saját szakszerű vezetésem mellett a legizlésebben és olcsóbban mint bárhol — eszközök.

Az eddigi szives pártfogásért köszönetet mondv, ajánlom magamat a nagyérdemű közönség további jóindulatába.

Kiváló tisztelettel

Flaschner György

c. p.

kárpitos és diszitő.

Cég...
alapítás...
1845-ben.

Cég...
alapítás...
1845-ben.

Cs. és kir. udvari szállító.

!!! Szép az idő!!!

Siessünk tehát, a húsvéti ünnepekre szükséges ruházatot beszerezni . . . . .

Elegáns szabás és tartós

szinről biztosítva van, ha ruháit

NEUMANN M.

az ország legnagyobb és legrégebb férfi, fiu és gyermekruha-áruházában szerezheti be.

Pénzt feltétlen o o o o

o o o o o megtakarít.

! Tavaszi felöltő	20 kor.-tól	} feljebb.
! Raglan és Ulster	30 "	
! Egész öltöny	26 "	
! Gyermek costum	8 "	

N=E=U=M=A=N=N M.

csász. és kir. udvari ruha-szállító, DEBRECZEN: Fő-tér; a magy. kir. postával szemben. . . . .